Škola v síti

Bulletin pro učitele a odbornou veřejnost o využití informačních technologií v evropském vzdělávání

říjen | 2011

Cílem bulletinu je přinášet inspirace z Evropy a evropské spolupráce v oblasti využívání informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání. Dům zahraničních služeb (DZS – **www.dzs.cz**) přímo koordinuje aktivitu **eTwinning** v ČR (**www.etwinning.cz**) a reprezentuje ČR v evropské organizaci **European Schoolnet** (**www.eun.org**). Z evropské výměny zkušeností vyplývá mnoho inspirativních informací pro školy a instituce v ČR, které jsou prezentovány také formou bulletinu.

OBSAH:

Slovo úvodem 1
Co přináší eTwinning škole 2
eTwinning očima ředitelů 3
eTwinning přináší rovné příležitosti všem žákům 3
eTwinning na malotřídní škole 4
eTwinning na odborné škole 5
Od eTwinningu ke Comeniu 6
Inspirace z Evropy 7
Jak bude vypadat třída budoucnosti? 7
Nebojte se využívat zahraniční učební materiály! 8
Matematika a přírodovědné předměty jinak 9
Rozhovory 10
Matematika nemusí nudit – rozhovor s Mgr. Evou Seidlovou 10
Aktuálně 12
Metodické semináře eTwinning 12
Semináře programu Comenius 13
Mezinárodní kontaktní seminář Comenius-eTwinning 13
U4energy 13

Slovo úvodem

V tomto čísle našeho bulletinu se věnujeme eTwinningu z pohledu ředitelů škol. Články napsali ředitelé těch škol, které se do aktivity eTwinning již zapojily. Někteří z nich sami na projektech spolupracují, jiní třeba jen sledují práci svých žáků a učitelů. Co vlastně vede školy a učitele k tomu, aby se registrovali do eTwinningu? Nejlépe to vystihuje příspěvek Mgr. Marcely Erbekové, ředitelky Základní školy T. G. Masaryka Mnichovice okres Praha – východ:

„Do projektů e Twinning se naše škola zařadila již na úplném začátku v roce 2005. Měli jsme v té době už zkušenosti s projekty Comenius. Ale když má kolegyně Ivana Drbohlavová objevila eTwinning, velmi ji to nadchlo zejména proto, že zde odpadá administrativa s vyplňováním žádostí. A protože i já jako ředitelka školy si plně uvědomuji, že mezinárodní projekty na škole nemohou být pouze nějakou „volnočasovou aktivitou" jednoho nadšeného učitele, tak jsme je velmi pevně zakotvili do našeho školního kurikula. Projekty eTwinning jsme zařadili zejména do výuky angličtiny. Najednou bylo mnohem snazší prakticky naplňovat cíle základního vzdělávání a rozvíjet klíčové kompetence. Pojmy jako myšlení v evropských souvislostech, komunikativní kompetence či práce s digitálními technologiemi dostaly reálnou náplň. Samozřejmě, že pro práci na projektech on-line musíte mít patřičné technické vybavení, ale to by zejména nyní, kdy se školy vybavují počítačovou technikou a interaktivními tabulemi z tzv. „šablon", neměl být problém. Naopak si myslím, že právě zapojením do reálné mezinárodní spolupráce, je technika patřičně využívána. Žáci i učitelé jsou motivováni k práci a k neustálému vzdělávání se v řadě oborů. ICT a cizí jazyk jsou opravdu nástroji, bez kterých se v životě neobejdeme. To si dneska uvědomuje i řada rodičů. A tak právě tím, že realizujeme mezinárodní projekty, získává naše škola prestiž a konkurenční výhody. A někdy i hmotné benefity – ať už v podobě cen s finanční odměnou či nějakou další nabídkou spolupráce na jiných projektech, za kterými jdou i peníze.

A protože se o eTwinning zajímám, a díky svým učitelům jsme i jako škola získali řadu ocenění na národní i mezinárodní úrovni, spolupracuji při hodnocení žádostí o certifikát Quality Label a při udělování národních cen. Díky této možnosti si uvědomuji, jak náročné je udělat kvalitní projekt, kolik námahy a učitelské práce to znamená.

Marcela Erbeková, ředitelka ZŠ T. G. Masaryka Mnichovice

*eTwinning (**www.etwinning.net**) vznikl v roce 2005 jako iniciativa Evropské komise. Původním cílem bylo umožnit školám a učitelům realizovat mezinárodní projekty online, s využitím informačních a komunikačních technologií. Od té doby se eTwinning rozšířil a stal se největší komunitou škol v Evropě. Do eTwinningu jsou zapojeny všechny země EU, včetně kandidátských zemí a Švýcarska. Počet zaregistrovaných škol a učitelů neustále roste, ke konci září 2011 to je témě 85 000 evropských škol a více než 140 000 učitelů. V České republice je zaregistrovaných škol již 2500, zaregistrovaných učitelů je téměř 5000.*

Užitečné odkazy:

www.etwinning.cz – český informační portál o dění v eTwinningu v ČR

www.etwinning.net – mezinárodní protál pro vyhledávání partnerů, komunikaci s ostatními učiteli a práci na projektech

Co přináší eTwinning škole

eTwinning (**www.etwinning.net**) vznikl v roce 2005 jako iniciativa Evropské komise. Původním cílem bylo umožnit školám a učitelům realizovat mezinárodní projekty online, s využitím informačních a komunikačních technologií. Od té doby se eTwinning rozšířil a stal se největší komunitou škol v Evropě. Do eTwinningu jsou zapojeny všechny země EU, včetně kandidátských zemí a Švýcarska.

Počet zaregistrovaných škol a učitelů neustále roste, ke konci září 2011 to je témě 85 000 evropských škol a více než 140 000 učitelů. V České republice je zaregistrovaných škol již 2500, zaregistrovaných učitelů je téměř 5000.

Co přináší portál eTwinning škole:

On-line projekty

- vyhledávání mezinárodních partnerů pro projekty eTwinning i Comenius
- možnost realizace projektů na dálku mezi školami v Evropě
- bezpečný prostor virtuální třídy Twinspace, kde spolu mohou učitelé a žáci v rámci on-line projektu komunikovat, chatovat a sdílet materiály, fotografie, videa

Zapojení do komunity učitelů

- učitelé se mohou zapojit do profesních skupin, kde diskutují o výukových metodách svých předmětů, společně vytvářejí a sdílejí výukové materiály
- učitelé se mohou dále vzdělávat v tzv. Learning Labs – online kurzech zaměřených na zvyšování technických i metodických znalostí a dovedností
- do aktivity eTwinning se mohou zapojit všichni učitelé školy. Vznikají tak školní týmy, které spolupracují na mezinárodních projektech. Díky tomu se učitelé zdokonalují v práci s ICT, dále se vzdělávají a lépe komunikují s ostatními učiteli

eTwinning je zdarma

- zapojení do eTwinningu školu nestojí žádné finanční prostředky, celý portál **www.etwinning.net** i virtuální prostředí Twinspace jsou školám poskytovány zdarma
- na začátku stačí jen jeden počítač s připojením k internetu a pár jednoduchých kroků spojených s registrací na **www.etwinning.net**
- díky eTwinningu se do evroské spolupráce mezi školami mohou zapojit i malotřídky a vesnické školy.

Národní podpůrné středisko pro eTwinning v ČR – www.etwinning.cz

- nabízí českým učitelům technickou i metodickou pomoc při realizaci projektů eTwinning
- propaguje eTwinning v ČR pořádá bezplatné metodické semináře eTwinning ve všech krajích ČR, kde se učitelé mohou naučit prakticky u počítačů používat prostředí eTwinning. Zkušení lektoři – ambasadoři eTwinning si kladou za cíl především motivovat učitele k projektové činnosti
- pořádá další akce a konference pro učitele, vysílá české učitele na mezinárodní semináře a konference zaměřené na práci v mezinárodních vzdělávacích projektech na dálku
- Národní podpůrné středisko pro eTwinning je v České republice součástí Domu zahraničních služeb/Národní agentury pro evropské vzdělávací programy

eTwinning očima ředitelů

Etwinning přináší rovné příležitosti všem žákům

Aktivitu eTwinning, která nabízí spojení výuky a zájmu žáků o ICT nástroje, na naší škole využíváme již 2 roky. Těžištěm realizovaných projektů byly v prvním roce především hodiny anglického jazyka, ve druhém roce jsme pak eTwinning zapojili do výuky zeměpisu (kraje České a Slovenské republiky), fyziky (meteorologická měření) a mediální výchovy. Mezipředmětově byl zaměřen další projekt, jehož cílem byla tvorba mezinárodního časopisu s polským a slovenským partnerem. Příspěvky do časopisu jsme psali polsky, slovensky a česky a také společným jazykem pro všechny – anglicky. Fotografie a videa zpracovávali žáci v mediální výchově a v rámci projektového dne, do kterého se zapojila celá škola, jsme poznávali historii i současnost Slovenska. Časopis jsme využili zvláště v hodinách českého jazyka, ve kterých děti hledaly a porovnávaly odlišnosti mezi jazyky našich slovanských partnerů.

Děti se v eTwinningu vzdělávají hrou, ukazují své výsledky kdykoliv doma rodičům a veřejnosti na dnech otevřených dveří a na školních akcích. Škola se tak stává otevřenější pro rodiče i širokou veřejnost, přibližuje se výukou reálnému životu a praxi. Díky využití moderních komunikačních nástrojů se do mezinárodní spolupráce na dálku mohou zapojit žáci hendikepovaní, žáci se specifickými poruchami učení nebo žáci ze sociálně znevýhodněných rodin.

Velkou výhodou je, že zapojení do aktivity eTwinning nepředstavuje pro školu žádné zvláštní finanční náklady. Na začátku stačí vlastně pouze jeden počítač s připojením k internetu a nadšený učitel. eTwinning přináší škole i nové metody výuky, jako je třeba možnost sdílet jazykové dovednosti s jinou školou v EU pomocí videokonferencí či možnost vytvářet společné výstupy ve virtuální třídě Twinspace.

Aktivita eTwinning sice není grantová, to znamená, že škola primárně žádné finanční prostředky nezískává, ale kvalitním projektům se otevírá spousta možností. Projekt našeho mezinárodního časopisu získal 2. místo a mimořádné ocenění v krajském kole soutěže školních časopisů a také Evropskou jazykovou cenu Label, která je spojena s finanční odměnou. Ta nám umožní nejen kvalitně dovybavit jazykové učebny, ale i navštívit partnerské školy. Pro velkou část žáků naší školy to bude znamenat vůbec první možnost vycestovat do zahraničí.

Z hlediska vedení školy je realizace kvalitních projektů podmíněna vytvořením dobrého zázemí pro tvořivé učitele s možnostmi jejich dalšího vzdělávání. Ne vždy najdou ředitelé školských zařízení dostatek finančních prostředků, aby mohli podobné počínání učitelů plně podpořit ať v oblasti sebevzdělávání, možností náhrad za suplování apod. Často se stává, že prvotní aktivní přístup učitelů postupně upadá, na což v důsledku doplácí nejen vzdělávací systém, ale především žáci. Udržet prvotní nadšení učitelů je pro vedení školy náročným, jistě ne však neřešitelným úkolem. Mnohdy důležitější než finanční odměna je pro učitele vědomí, že si vedení školy i rodiče jeho práce váží.

Mgr. Jiřina Macháčková
ředitelka ZŠ Hrochův Týnec

Základní škola Hrochův Týnec (ZŠ Hrochův Týnec, okres Chrudim, Nádražní 253) se nachází v Pardubickém kraji. Školu navštěvuje přibližně 260 dětí, z nichž je asi 20% ze sociálně znevýhodněného prostředí. Škola je zapojená v projektech: „Každý máme šanci", „EU Peníze školám", „Učení může být příjemnou hrou" apod.

Užitečné odkazy:

www.zsht.cz
http://new-twinspace.etwinning.net/web/p34166

eTwinning na malotřídní škole

ZŠ a MŠ Sivice se nachází asi 15 km od Brna směrem na Olomouc. Je to škola malotřídního typu a má současné době 44 žáků. Součástí školy je i MŠ, která má 40 dětí. Škola je nedílnou součástí obce a podílí se na jejím kulturním životě.

Pavel Vrtěl
ředitel ZŠ a MŠ Sivice

V roce 2005, kdy jsem zaregistroval naši školu na portálu eTwinning, jsem měl o této mezinárodní vzdělávací aktivitě jen velmi málo informací. Snaha ve škole stále něco objevovat a vylepšovat nás vedla k pozornějšímu prostudování možností eTwinningu. Následně jsme se rozhodli rovnou začít pracovat na mezinárodních projektech a zapojit se aktivně do eTwinnigového společenství. Myslím, že tento krok do neznáma se ukázal jako velmi dobrý a pozitivní a naši školu v mnoha směrech obohatil.

Jsme škola malá, malotřídní. Pro tyto školy je většinou velmi složité najít kontakty v zahraničí. Pro eTwinning ale malá vesnická škola není překážkou. Mezinárodní projekty online umožní spolupracovat a vzájemně se poznávat i zdánlivě nesourodým školám z různých evropských zemí.

Pro malý počet žáků a učitelů se u nás do eTwinningu zapojuje celá škola a jednotlivé třídy si své eTwinningové školní i mimoškolní aktivity navzájem přizpůsobují. Aby mohla celoškolní spolupráce fungovat, chtěli jsme zapojit už i žáky první třídy (ale až v druhém pololetí po zvládnutí abecedy). Pro první projekty jsme hledali partnera nejprve na Slovensku, abychom se vyhnuli komplikacím s jazykovou vybaveností. A měli jsme velké štěstí. Našli jsme slovenskou školu, slovenskou učitelku se slovenskými žáky. Děti našly nové kamarády, velmi se zdokonalily v práci s PC (velmi zajímavé pro děti bylo pořádání společných videokonferencí) a to zcela nenásilnou a hravou formou, kde motivací bylo kamarádství, spolupráce a zdravé soutěžení. Dětem z první třídy jsme založili e-mailové schránky a ony si začaly psát s dětmi, které znaly z videokonferencí - i když první e-maily byly ve většině osobního charakteru jen „ahoj, jak se máš“. Nejvíce se při společné práci na projektech ale využíval SKYPE, přes který jsme dělali společné online vyučovací hodiny.

Pro pedagogy to bylo nové poznání jiného školního prostředí, výměna zkušeností a také žádoucí zdokonalení v práci s PC (tvorba webových stránek, práce s programy, které se v běžném vyučovacím procesu nepoužívají atd). Je třeba říct, že ze zpočátku pracovního partnerství se vyvinulo dnes již osobní přátelství, se slovenskou školou i učitelkou se dnes stýkáme i mimo projektovou činnost. Později jsme do našeho tandemu přibrali i polskou školu. Dnes je v centru našich projektů především vzájemné učení. V současné době pracujeme na společném projektu výuky matematiky – konkrétně geometrických tvarů. Princip je jednoduchý – hodiny máme ve stejnou dobu a prostřednictvím videokonferencí se opravdu společně učíme, děti mají zadané stejné úkoly a společné je i hodnocení. Motivace žáků uspět ve společné práci je obrovská, stejně tak i motivace učitelů podílet se na tomto způsobu učení.

Mou velkou výhodou je, že jsem ředitelem školy a současně i příznivcem eTwinningu. Tuto aktivitu podporuji, propaguji a jsem její součástí. Na škole jsme tři učitelé, spolupracujeme, rozumíme si a jsme jeden společný eTwinningový tým. Troufám si napsat, že malá škola je pro nás výhodou. Na rozdíl od velkých škol, kde iniciativa samotného učitele mnohdy nestačí, nemusí být vedením podpořena, ba někdy zůstává i nepochopena. A bez podpory a pochopení vedení školy je učitelovo snažení obtížné.

Jsem rád, že učím na malé vesnické škole. Protože když se něco podaří, žije tím každý žák, rodič i celá obec. Naše úspěšné eTwinningové projekty nám pomohly k získání finančních a sponzorských darů.

A co dál? Pomalu se rozhlížíme po Evropě a intenzívně doplňujeme naše jazykové znalosti, abychom mohli naše aktivity rozšířit i do dalších evropských zemí. Co říci na závěr? Snad jen vzkaz ředitelům všech škol: ZKUSTE TO S ETWINNINGEM, STOJÍ TO ZA TO ☺

PS: V případě zájmu se na nás obraťte, rádi Vám pomůžeme se zapojením do eTwinningu.

Užitečné odkazy:

www.skolasivice.cz

www.sivice.cz

eTwinning na odborné střední škole

Naše škola patří do systému odborného školství a připravuje žáky na budoucí profese v tříletých učebních a čtyřletých studijních a učebních oborech. I když je výuka cizích jazyků nedílnou součástí učebních plánů a je hodinově dotována adekvátně RVP, mnohem oblíbenější mezi našimi žáky zůstává přirozeně odborné vzdělávání. Na druhou stranu si učitelé i žáci uvědomují důležitost jazykového vzdělání v těchto profesích, neboť může výrazně zlepšit možnosti uplatnění našich absolventů a jejich pozici na trhu práce.

Proto velmi vítám všechny možnosti, které žákům pomáhají zdokonalovat své schopnosti komunikace v cizím jazyce a které je k tomuto zdokonalování motivují. Za jednu z těchto možností určitě považuji aktivitu eTwinning. Dlouho jsme na naší škole usilovali o rozvinutí stálejší spolupráce se zahraničními školami a jsem velmi rád, že se to podařilo touto formou. Již pět roků se průběžně zapojuje jedna i více tříd do mezinárodní spolupráce online. Pro školu je výhodné, že tato činnost nevyžaduje žádné nové finanční náklady a využívá se výpočetní technika, kterou jsme velmi dobře vybaveni.

Řada našich žáků pochází ze sociálně slabších rodin, které by jim jen stěží mohly dopřát jazykový kurz nebo pobyt v zahraničí. I zájem samotných žáků o výuku cizího jazyka je zpočátku jen velmi omezený. Zapojení do eTwinningových projektů se ukázalo jako velmi vhodné doplnění školní výuky, spoustu projektových úkolů plní formou domácí nebo samostatné práce a nenásilnou formou si tak upevňují poznatky získané ve vyučování. Zároveň také zjišťují, že počítač a internet se dají využít smysluplně. Práce na projektech je pro ně zábavnější než běžné vyučování. Zapojení do projektů eTwinning se kladně projevuje nejen v rostoucí úrovni jazykových znalostí, ale žáci si zároveň rozšiřují znalosti i v dalších oblastech a předmětech, které se na naší škole nevyučují – například v zeměpise.

V průběhu času se ukázalo, že eTwinning přivedl vyučující a žáky naší školy i k dalším programům, aktivitám a soutěžím, jako byla třeba evropská kampaň eSkills Week nebo soutěž Jaro Evropy, a otevřel tak našim žákům další možnosti. Díky umístění v soutěži Jaro Evropy se tak početná skupina 25 žáků a 3 učitelů naší školy mohla zúčastnit programu Euroscola v Evropském parlamentu ve Štrasburku.

Výsledkem činnosti v eTwinningu ale není jen mezinárodní spolupráce. Měl jsem například možnost sám se zúčastnit minikonference eTwinning, na které jsme v naší škole přivítali žáky a učitele různých typů škol z našeho regionu. Byl jsem mile překvapen, s jakou vervou se naši žáci ujali role hostitelů i průvodců po internetovém prostředí eTwinningu. V soutěžních týmech, které tvořili žáci různých věkových skupin, naši žáci zadávali úkoly, ale dokázali i nezištně pomoci radou či nápadem. Setkání bylo přehlídkou nejen pěkných projektů, ale i šikovnosti a tvořivosti žáků.

Z mého pohledu stojí za to zapojit školu do takové aktivity a podpořit učitele, kteří mají zájem tyto nové metody využívat ve výuce svých předmětů.

Mgr. František Šober
ředitel SŠT Přerov

Střední škola technická je odborná škola, která nabízí absolventům základních škol vzdělávání ve čtyřletých a tříletých studijních a učebních oborech zaměřených na strojírenství a stavebnictví. Po získání výučního listu se mohou žáci přihlásit také na dvouleté nástavbové studium. V letošním školním roce školu navštěvuje asi 550 žáků.

Užitečné odkazy:

http://www.kourilkova8.cz/?page_kod=18_1_0&popis=etwinning

Střední odborná škola a Gymnázium,- Liberec, Na Bojišti 15 vzdělává 810 žáků v sedmi oborech. Spolupracujeme s 8 školami v zahraničí a škola je fakultním pracovištěm Technické Univerzity v Liberci.

Ing. Zdeněk Krabs
ředitel SOŠaG

Užitečné odkazy:

www.sosag.cz

http://www.sosag.cz/index.php?m=10&s=24

Od e-Twinningu ke Comeniu

O projektu eTwinning jsem slyšel poprvé asi před čtyřmi lety. Bylo to v období, kdy jsem cítil, že mezinárodní projekty jsou pro školu velkým přínosem a komunikace pomocí internetové videokonference byla již technicky možná. Díky tomu, že jsme z více než poloviny technická škola zaměřená na automobily a elektroniku, většinu sítí a technických pomůcek si provádíme pomocí odborné práce našich žáků. V naší škole se vyučuje i problematika kamerových systémů. Tím není nutné využívat drahých služeb firem a za ušetřený peníz můžeme nakoupit technické vybavení do učeben. Vznikl tak projekt internetové videokonference jako výukového programu pro jednoho našeho žáka, který nemůže ze zdravotních důvodů docházet do školy. Tím, kdo stál na začátku myšlenky internetové výuky, byla paní RNDr. Vladimíra Erhartová. Většinou totiž vchází do ředitelny se slovy, „Nešlo by……?“, případně „Myslíš, že by šlo…?“ Začínali jsme internetovým přenosem výuky fyziky a spolužáci se svým kamarádem komunikovali pomocí webkamery a mikrofonu. On byl doma před počítačem a jeho obraz se přenášel pomocí dataprojektoru na plátno ve třídě. Jeho hlas zněl z reproduktorů. Mohl se nechat poprvé vyzkoušet z domova před celou třídou a sledovat fyzikální pokusy a výklad. To byly první pokusy komunikovat přes internet na dálku se zpětnou vazbou.

Okamžitě následovalo zapojení do eTwinningu a žáky to velice bavilo. Bez podpory vyučujících by to však rozhodně šlo podstatně hůře nebo vůbec ne. Dík tedy patří především paní RNDr. Vladimíře Erhartové, která je tím hnacím motorem nejen eTwinningových projektů. A nebylo jich málo. Naše škola úspěšně ukončila sedm eTwinningových projektů. Některé byly oceněné. Největšího úspěchu se nám podařilo dosáhnout v letošním roce, kdy byl náš projekt nominován na jednu z deseti národních cen eTwinning.

Projekty eTwining nás přivedly i k programu Comenius, který byl velkou příležitostí pro naše žáky i vyučující setkat se s přáteli v zahraničí a prezentovat jak naši školu, tak celou Českou republiku. Tato setkání byla velice důležitá nejen pro jazykové kompetence našich žáků, ale i poznání jiné kultury a zvyklostí. Do projektů se podařilo zapojit nejen žáky pedagogického lycea a gymnázia s výukou některých předmětů v cizím jazyce, ale i žáky technických oborů. Tím odborné vzdělávání získává kvalitu a přitažlivost, kterou v současné době tolik potřebujeme pro jeho udržení ve vzdělávací nabídce škol.

Práce na projektech s sebou automaticky přináší potřebu jejich prezentace a tak se žáci učí vystupovat a předvádět svoji práci. Škola se pak může pyšnit žáky, kteří nejen dovedou, ale také mají důvod prezentovat školu na veřejnosti. Úspěchy v projektech a s nimi spojené finanční ceny umožňují škole vysílat více žáků do zahraničí, kde při další práci s partnery zcela přirozeně využívají své znalosti nejen jazykové.

Ne vždy se ale všechno podaří, ne vždy uspějeme. Letos se nám například nepodařilo získat grant pro realizaci dalšího projektu Comenius. Je nám to líto, ale nedá se nic dělat. V adrese naší školy je „Na Bojišti“, a to je výzva. eTwinning tentokrát využijeme k přípravě a společně s našimi partnery budeme v příštím roce žádat znovu.

V závěru bych se chtěl vrátit k prvotní myšlence „eTwinning očima ředitele školy“. Jako ředitel školy, který dělá svoji práci rád, si velice cením možnosti se tohoto programu zúčastnit. eTwinning je důležitý jak pro mladé lidi, tak i pro učitele. Škola díky eTwinningu získává kvalifikovanější učitele a motivovanější žáky.

Inspirace z Evropy

Jak bude vypadat třída budoucnosti?

V roce 2010 se rozběhl rozsáhlý evropský projekt iTEC - Innovative Technologies for an Engaging Classroom, do kterého je zapojeno celkem 27 partnerů včetně 15 evropských ministerstev školství. Projekt řízený organizací European Schoolnet, do kterého Evropská komise investuje v průběhu čtyř let téměř 9,5 milionů EUR, ukazuje, jak by mohla v budoucnosti vypadat školní výuka a to s důrazem na zapojení informačních a komunikačních technologií. Projekt vytváří modelové výukové aktivity využitelné napříč Evropou a v neposlední řadě je zkouší i v praxi. Na vývoji výukových modulů se podílí rozsáhlá síť evropských odborníků, výrobců technologií i učitelů, kteří se zajímají o inovativní výuku.

Není nutné se obávat, tvůrci projektu nepředkládají žádnou katastrofální vizi konce klasické školní výuky, spíše se snaží realisticky odhadnout, jak bude za dvacet nebo třicet let vzdělávání vypadat. Projekt předpokládá, že školy i nadále zůstanou klíčovým místem učení, ale pouze jako jedna součást široké sítě fyzických a virtuálních míst poskytujících vzdělávání. Narůstat bude význam celoživotního vzdělávání a neformálního vzdělávání, což poznamená i tvář klasické školní výuky. Do třídy budou také stále více zapojováni kromě učitelů i další aktéři zvenku jako např. rodiče a odborníci z veřejné i soukromé podnikatelské sféry.

Obraz třídy budoucnosti si nelze samozřejmě představit bez moderních technologií, které jsou již dnes běžnou součástí mimoškolního života žáků, ale do každodenní výuky pronikají stále poměrně pomalu. Problém je zřejmý, nestačí technologie nakoupit, ale naučit se je systematicky a efektivně využívat při výuce, využívat jejich výhod k rozvoji schopností a dovedností žáků a být si vědom jejich hranic. Scénáře vytvářené v rámci projektu jsou proto postaveny tak, že rozsah využívání moderních technologií ve výuce je v nich srovnatelný s tím, jak často žáci tyto technologie používají ve svém volném čase.

Výukové aktivity, které se postupně vyzkouší na rozsáhlém vzorku 1000 tříd z 15 zemí, by měly být jednoduše aplikovatelné v běžné evropské škole. Využívají se proto zdarma poskytované aplikace dostupné každé škole a nepříliš nákladné technologie jako mobilní telefony, kamery, digitální hry nebo GPS. Ve velké míře se pracuje s e-learningovým prostředím a systémy pro správu výuky, které představují nové možnosti účinných forem učení podporující aktivní přístup žáka, sdílení učebních materiálů a výstupů nebo například individuální studijní plány.

V centru pozornosti projektu je výuka matematiky, přírodních a technických věd na středních školách, část testování ale proběhne i na základních školách. První série scénářů se začne zkoušet již tento podzim a mezi prvními pilotními zeměmi nebudou chybět české školy, protože je do projektu jako asociovaný partner zapojen i **Dům zahraničních služeb**.

Zaujalo Vás téma projektu? Chtěli byste do něj zapojit svou školu? Hledáme pilotní školy v České republice! Kontaktujte nás na **euncr@dzs.cz**. Projekt můžete sledovat na webové stránce **http://itec.eun.org/**.

Co je European Schoolnet (EUN)?

EUN je síť více než 30 evropských ministerstev školství, která podporují inovativní využití moderních technologií, virtuální spolupráci škol a sdílení digitálních učebních materiálů a výukových metod. Žáci a učitelé si formou projektů, soutěží a kampaní zlepšují své dovednosti v oblasti matematiky, přírodních věd a informačních technologií. Dům zahraničních služeb ***www.dzs.cz/eun*** *je členem této sítě a v roce 2011 je zapojen do projektu eQNet a SPICE, kterému jsou také věnovány dva články tohoto čísla.*

Nebojte se využívat zahraniční učební materiály! Znalost cizího jazyka není podmínkou!

Evropský portál LRE (http://lreforschools.eun.org) zaměřený na digitální učební materiály vstupuje do nového školního roku s novou tváří i funkcemi! Od září 2011 je navíc navigace evropského portálu a základní informace i v češtině!

Co to je LRE?

- Službu LRE poskytuje od roku 2008 organizace European Schoolnet **www.eun.org** sdružující evropská ministerstva školství na webové adrese **http://lreforschools.eun.org/.**
- Služba školám, která umožňuje zdarma vyhledávat digitální učební materiály od mnoha poskytovatelů z různých zemí Evropy. Propojení evropských úložišť dává učitelům možnost využívat digitální učební materiály vytvořené učiteli v jiných zemích a inspirovat se odlišným přístupem k výuce.
- Jazykovou bariéru při využívání zahraničních učebních materiálů odstraňují vybrané materiály označené jako „*Travel well*", k jejichž využití není znalost příslušného jazyka podmínkou.
- Registrace i stahování učebních materiálů je zdarma. Portál navštíví měsíčně okolo 4000 uživatelů z více než 80 zemí.

Jak najít výukový materiál zdarma?

Orientace na portálu je velmi intuitivní, učitel může vyhledávat výukové materiály podle předmětu, jazyka, poskytovatele, klíčového slova, ale i věkové skupiny žáků. Zaregistrovaný uživatel si může na portále vytvářet i vlastní sbírku oblíbených digitálních materiálů, kterou může rozšiřovat a kdykoli se k ní vracet. Svou sbírku může také sdílet s kolegou a vidět, jaké materiály ve výuce používá on.

Portál LRE chce být živou evropskou komunitou učitelů, učitelé zde spolu mohou diskutovat, materiály lze také hodnotit nebo je obohacovat o tzv. tagy, krátké charakteristiky, díky nimž se materiály třídí do různých kategorií a snáze vyhledávají.

Vybírejte v češtině!

Od září 2011 je navíc navigace evropského portálu a základní informace i v češtině! Evropský portál LRE je propojen s českým národním úložištěm učebních materiálů **http://dum.rvp.cz**. Toto propojení v praxi znamená, že zahraniční učitelé mohou skrze portál LRE využívat materiály vytvořené českými učiteli a zároveň mohou čeští učitelé skrze české úložiště vyhledávat i v systému LRE, což je příjemné především pro ty, kdo se raději pohybují v českém prostředí.

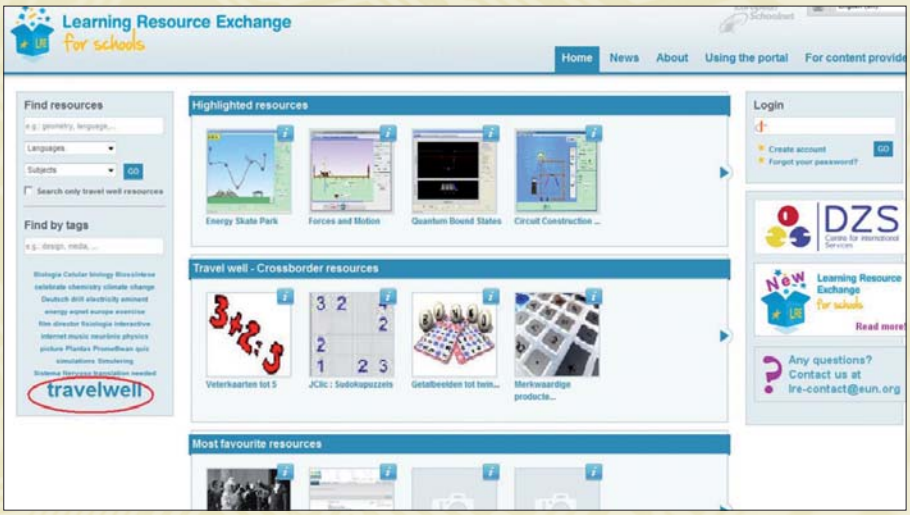

Portál LRE

- **4000 uživatelů z 80 zemí**
- **150.000 digitálních učebních materiálů**
- **Všechny služby zdarma**

Užitečné odkazy:

www.eun.org

http://lreforschools.eun.org/

http://dum.rvp.cz

Matematika a přírodovědné předměty jinak

Poslední volný víkend před zahájením školního roku využilo 130 učitelů ze 23 zemí k tomu, aby vzájemně sdíleli výukové metody, které pomáhají zvýšit zájem žáků o technické a přírodovědné předměty a motivovat je k budoucímu uplatnění v těchto oborech. Dvoudenní akce, která byla zakončením evropského projektu SPICE a kterou v Praze hostil Dům zahraničních služeb, představila současné výukové trendy v matematice, biologii, fyzice a chemii a to s důrazem na využití informačních a komunikačních technologií. Mluvilo se o zapojení dnes již běžných technologií, kterými je například interaktivní tabule, tak o nástrojích, které do školní praxe pronikají zatím pomaleji, jako jsou mobilní telefony, výukové digitální hry nebo GPS navigace. Ve workshopech se účastníci učili pracovat s nejnovějším výukovým softwarem, využívat a sdílet digitální učební materiály, spolupracovat nebo se dále vzdělávat na dálku za pomoci moderních technologií.

Všechny výstupy letní školy i projektu SPICE jsou k dispozici na webové stránce projektu **http://spice.eun.org** a na portálu Evropské komise SCIENTIX **www.scientix.eu**, který shromažďuje výstupy projektů v této oblasti, ale zároveň je i komunitním webem pro učitele, odborníky i širší veřejnost.

Diskutujte! Staňte se součástí evropské komunity !

Jste učitelem matematiky, biologie, chemie nebo fyziky? Chcete, aby Vaše žáky výuka bavila a věnovali se těmto oborům i ve své budoucí profesi? Zajímá Vás, jak se učí jinde v Evropě? Zapojte se do diskuzního fóra na portálu SCIENTIX, které je v rámci projektu SPICE otevřené všem učitelům a odborníkům z celé Evropy.

http://www.scientix.eu/web/guest/community/fora/-/message_boards/category/55072

Projekt SPICE

V rámci evropského projektu SPICE vznikne 24 příkladových učebních modulů pro výuku matematiky a přírodovědných předmětů, které mají potenciál zvýšit motivaci žáků základních a středních škol o studium těchto předmětů a které jsou univerzálně využitelné napříč Evropou. Metody, které byly v rámci projektu testované v desítkách evropských škol, jsou postavené především na zapojení informačních a komunikačních technologií do výuky a na propojení těchto předmětů s praktickým životem žáků. Projekt byl podpořen grantem Evropské komise, je koordinován organizací European Schoolnet ***www.eun.org*** *a Dům zahraničních služeb* ***www.dzs.cz*** *je jedním z jeho partnerů.*

Rozhovory

Matematika nemusí žáky nudit

Eva Seidlová o sobě:

„Velmi mne oslovil název projektu. Již několik let se ve svých hodinách snažím o totéž, tedy „okořenit" výuku matematiky. Lákalo mne se dozvědět, jaké inovativní metody používají zahraniční kolegové a realizovat je při vyučování. A protože jsem již naši školu zapojila do projektu eTwinning, za který jsme v listopadu 2010 obdrželi mezinárodní certifikát kvality, chtěla jsem ji zapojit i do tohoto mezinárodního projektu, který byl pro školu svým rozsahem a zaměřením úplnou novinkou."

Mgr. Eva Seidlová – učí od září 2003 matematiku a anglický jazyk na Benešově ZŠ a MŠ v Plzni. Působí také jako metodik matematiky a lektor projektu CLIL.

Rozhovor s Mgr. Evou Seidlovou z Benešovy základní školy a mateřské školy Plzeň, která je zapojena do projektu SPICE

Jaký mají Vaši žáci přístup k matematice? Baví je, nebo se jí spíše bojí?

To je hodně těžká otázka. Většinou platí, že když mi něco jde, tak mne to i baví a nemám z toho strach a naopak. Podle mne záleží na přístupu vyučujícího k samotnému předmětu a žákům zároveň. Buď se v hodinách neděje nic zajímavého, motivujícího, inovativního. Žáci se v hodinách nudí, „zapnou" jen před testem či zkoušením. Možná i cítí nezainteresovanost vyučujícího. Pak žáky matematika určitě nebaví. Na druhé straně je vyučující, který připravuje hodiny, kde jsou žáci neustále zapojeni, používá aktivity, které žáky baví a zároveň při nich velmi tvrdě pracují. Samozřejmě nelze vždy takovou hodinu v matematice realizovat, patří sem i frontální výuka a dril. Důležitá je ale vždy atmosféra ve třídě. Vyučující se může žákům zdát přísný, zároveň ale spravedlivý, žáci mu věří a respektují ho. Jsou si vědomi toho, že pokud se na hodiny připravují a plní své úkoly, nemají důvod se ničeho bát. Takže platí i model, že mi matematika moc nejde, ale baví mne a nebojím se jí.

Jsou zahraniční výukové metody, které jste si vyzkoušeli v rámci projektu SPICE, jiné než ty, které ve své škole běžně používáte?

To nelze říci obecně. Pro mne a mou kolegyni Martinu Kupilíkovou, která mi v projektu velmi pomáhá, mohu s čistým svědomím říci, že výukové metody, které používáme, se nijak neliší. Práce ve skupinách, příprava prezentací informujících o výsledcích úkolu, dát žákům dostatek prostoru k použití vlastních tvůrčích sil při řešení úkolů, využití ICT (počítač, internet, výukové programy.) ve výuce...., to vše je pro nás běžné. Jedinou překážkou může být technické vybavení školy, či časová dotace pro dané učivo. To, co nás ale vždy obohatí, je nápad jak propojit daný matematický problém s reálným životem.

Myslíte si, zahraniční výukové metody zapojíte do své běžné výuky i po skončení projektu?

Jak jsem již zmínila, stejné metody práce do výuky zapojujeme. Ale originální nápady zahraničních kolegů budu pro dané učivo využívat určitě. Možná je pouze upravím kvůli časové náročnosti. Jde hlavně o využití ICT ve výuce. Využívali jsme programy, které jsou již ve školách velmi rozšířené, ale žáci zapojeni do projektu SPICE s nimi pracovali poprvé. Kdyby se s těmito programy pracovalo již dříve, a to nejen v hodinách matematiky, smazal by se tak časový deficit a žáci by si uvědomili jejich pestré využití.

Co nového se díky zapojení do takového evropského projektu naučí žáci?

V našem případě to je hlavně práce s již zmíněnými programy, a to s matematickým programem Geogebra a s programem PowerPoint. Znalost těchto programů žáci ocení nejen teď na základní škole, ale i v průběhu svého dalšího studia. Za velmi pozitivní považuji dotazníky,

které žáci museli v projektu vyplňovat. Žáci v nich musí být schopni ohodnotit sami sebe, běžnou výuku probíhající na škole a výuku spojenou s projektem, což pro někoho nebylo a není snadná záležitost a popravdě tuto činnost žáci rádi nemají. A také si žáci uvědomí, že se matematika učí po celém světě!

Co nového se naučíte Vy jako učitel?

Mne v první řadě obohatily nápady evropských kolegů, propojenost matematiky s reálným životem, obsah učiva, s kterým jsem se nikdy před projektem nesetkala, jako například Haberdasher´s problem. Dále teamová práce s kolegyní, která se na mé požádání o spolupráci na projektu ničeho nebála a vše bravurně zvládá i přes to, že je ve školství nováčkem. V komunikaci se zahraničními kolegy a s pracovníky projektu v Bruselu si stále procvičuji angličtinu a naučila jsem se pracovat v internetovém prostředí Moodle.

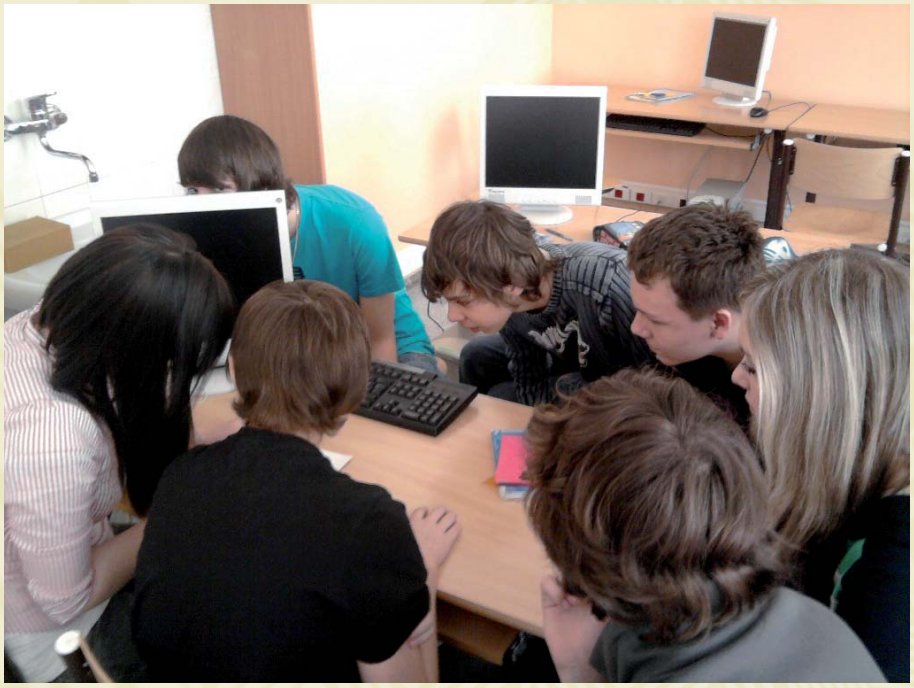

Užitečné odkazy:

http://spice.eun.org

www.dzs.cz/eun

www.scientix.eu

Aktuálně

Metodické semináře eTwinning

Chcete se naučit používat portál eTwinning a nemáte čas nebo možnost zúčastnit se metodických seminářů eTwinning?

Můžete se zapojit do elearningového kurzu, který české Národní podpůrné středisko pro eTwinning organizuje ve spolupráci se Slovenskem. Pod vedením zkušených tutorů budete mít během tříměsíčního kurzu možnost prakticky si vyzkoušet vše, co eTwinning nabízí -od registrace, vyhledávání partnera až po praktickou práci v prostředí Twinspace. Kurz je zdarma a je ukončen potvrzením o absolvování.
Pokud Vás naše nabídka zaujala, kontaktujte nás na etwinning@naep.cz

Ve druhém pololetí roku 2011 připravilo Národní podpůrné středisko pro eTwinning v České republice další běh metodických seminářů pro začátečníky i pokročilé.

- K základnímu seznámení se s aktivitou eTwinning slouží tzv. **miniseminář e.**
- **Semináře pro začátečníky** jsou určeny těm zájemcům, kteří se chtějí seznámit s aktivitou eTwinning, naučit se pracovat s nástroji na pracovní ploše, vyhledávat partnera pro projekt, registrovat projekt apod.
- Náplní **semináře pro pokročilé** je především práce v prostředí virtuální třídy Twinspace, kde se účastníci učí poznávat toto prostředí, pracovat s ním, vkládat dokumenty, videa apod.

Zájemci o účast na semináři se mohou registrovat zde. Podrobnosti budou účastníkům zaslány emailem.

Přehled připravovaných seminářů:	
26. 10. 2011 (st.)	seminář pro začátečníky, Praha /podzimní prázdniny
27. 10. 2011 (čt.)	seminář pro pokročilé, Praha / podzimní prázdniny
27. 10. 2011 (čt)	seminář pro začátečníky, Přerov /podzimní prázdniny
9. 11. 2011 (st.)	seminář pro začátečníky, Brno
17. 11. 2011 (čt.)	seminář pro začátečníky, Praha /státní svátek
19.–20.11. 2011	víkendový seminář, Chrudim
21. 11. 2011 (po)	seminář pro pokročilé, Brno
22. 11. 2011 (út)	seminář pro začátečníky,Tábor
3. 12. 2011 (so)	seminář pro začátečníky, Praha

Seminář Comenius - eTwinning

Informační seminář o možnostech programu Comenius pro učitele škol vzdělávajících žáky se speciálními potřebami

Národní agentura Comenius zve všechny zájemce z řad učitelů škol vzdělávajících žáky se speciálními potřebami na Informační seminář o možnostech programu Comenius., který proběhne dne 21. října 2011 v budově Domu zahraničních služeb v Praze, Na Poříčí 4. Na semináři budou představeny jednotlivé podprogramy Comenius, ať už z oblasti partnerství (multilaterální či bilaterální partnerství škol) nebo mobilit (např. další vzdělávání pedagogických pracovníků). Účastníci budou mít také možnost seznámit se s příklady dobré praxe využívání programu Comenius ve školách vzdělávajících žáky se speciálními potřebami a diskutovat s jejich účastníky.
Zájemci se mohou registrovat na **comenius@naep.cz.**

Mezinárodní kontaktní seminář Comenius-eTwinning v Rakousku – Bregenzu

Národní podpůrné středisko pro eTwinning v ČR a Národní agentura Comenius nabízí všem zájemcům o mezinárodní partnerství možnost zúčastnit se Mezinárodního kontaktního semináře Comenius-eTwinning v rakouském Bregenzu. Seminář proběhne 23. – 25. listopadu 2011 a je určen učitelům věkové skupiny 6 – 18 let. Tématem tohoto semináře je sport a hudba. Cílem semináře je umožnit učitelům seznámení se s potenciálními projektovými partnery a motivovat je tak k práci na projektech partnerství Comenius a Etwinning. Zájemci se mohou registrovat na **etwinning@naep.cz.**

Soutěž U4energy

Evropská komise zahajuje druhý ročník soutěže pro školy v oblasti úspory energií U4energy www.u4energy.eu. V první kategorii si školy prakticky vyzkouší, zda jsou schopné přijmout úsporná energetická opatření a jak si na tom stojí ve srovnání s evropskými kolegy. Druhá kategorie je určena pro učitele a zaměřuje se na příklady dobré praxe ve výuce tématu energií. Poslední kategorie ukáže, zda školy umí své aktivity propagovat a jestli jsou schopny uspořádat vhodnou informační kampaň. Zapojit se mohou všechny základní i střední školy z Evropy, včetně České republiky. Konečný termín pro odevzdávání soutěžních příspěvků bude v květnu 2012.

The European school challenge

U4energy

eTwinning

European Schoolnet

DZS Dům zahraničních služeb

NAEP Národní agentura pro evropské vzdělávací programy

GŘ pro vzdělávání a kulturu
Program celoživotního učení

MŠMT MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kontakty

Dům zahraničních služeb
Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
Na Poříčí 1035/ 4
Praha 1 110 00
www.dzs.cz, www.naep.cz

Národní podpůrné středisko pro eTwinning (NSS)
etwinning@naep.cz
www.etwinning.cz

European Schoolnet (EUN)
euncr@naep.cz
www.dzs.cz/eun
www.eun.org